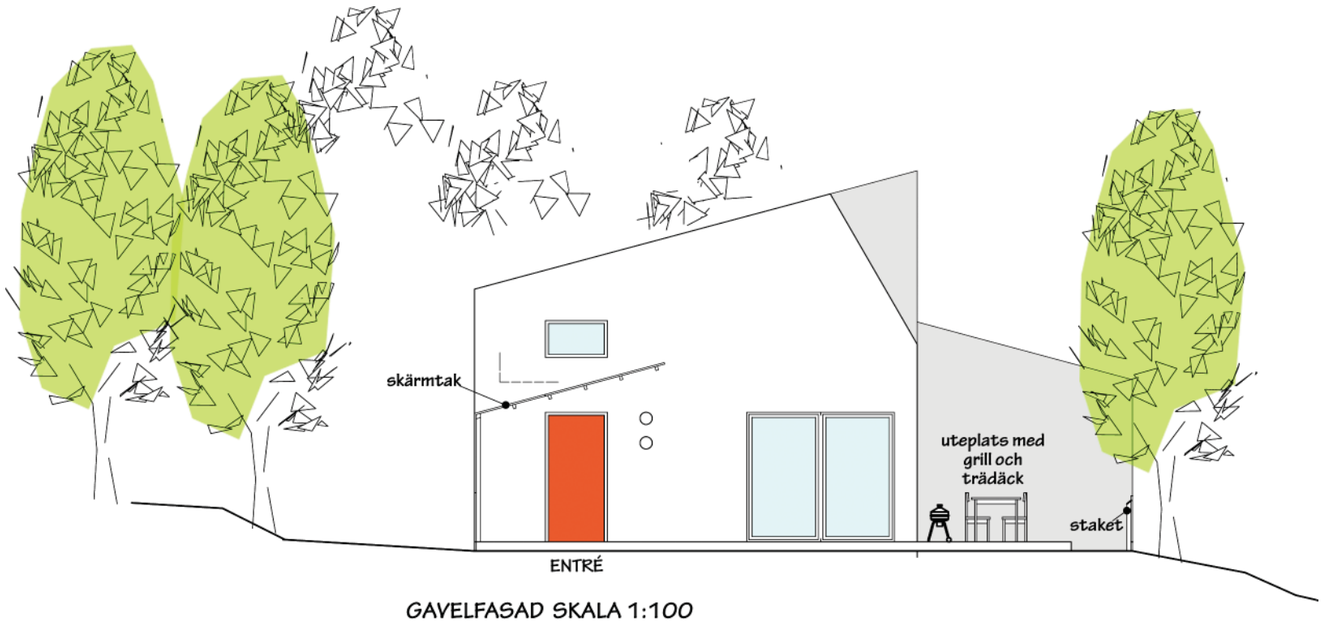

GAVELFASAD SKALA 1:100

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende

Översiktsbild över Anstalten Hinseberg utanför Frövi,
Lindesbergs kommun

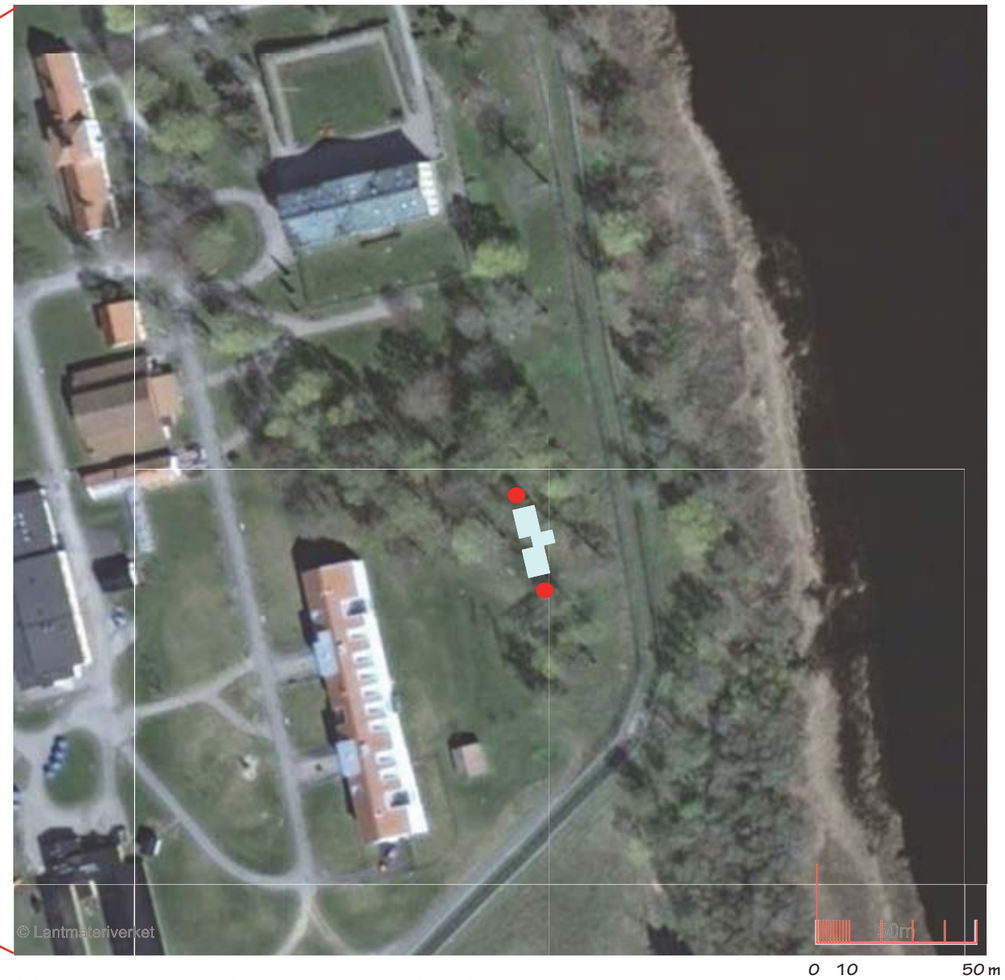

Placering av byggnaden på Anstalten Hinsebergs område

Entré på Anstalten Hinseberg

2011-03-13
Lo Kaupi Skådespelerska, regissör, författare
Birgitta Gelhaar Arkitekt SAR/MSA
Predrag Petrovic Läkare och forskare inom psykriatri

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende

B. B. B

BERINGS och BERGSPRÄNGARDÖTTRARS BARNBOENDE
Besökslägenhet på anstalt utifrån barnets behov

BBB besökslägenheter är ritade för Anstalten Hinseberg av Birgitta Gelhaar, arkitekt SAR/MSA, i samråd med Predrag Petrovic läkare och forskare inom psykiatri Karolinska Institutet och Lo Kauppi skådespelare, regissör och författare Riksteatern.

Besökslägenheternas syfte är att minska väntetiden att få träffa sin förälder, och skapa en trygg och fridfull miljö för barn med en eller flera föräldrar inom Kriminalvården. Vår förhoppning är att Kriminalvården verkställer Berings och Bergsprängardöttrars Barnboende till 1 maj 2012.

I dag finns 100 kvinnliga interner på Hinseberg och *en* besökslägenhet. 8000 barn i Sverige har en förälder på anstalt. Barn behöver sina föräldrar och tiden på anstalt är ofta ett bra tillfälle att stärka relationen, eftersom föräldern är både drogfri och i behandling. Även för internerna är relationen till barnen, oftast en av de starkaste drivkrafterna till ett liv utan kriminalitet. Barn till kvinnor som hamnar på anstalt är ofta ensamma utan fäder och därför i extra stort behov av sin mamma. Det gör önskan att bygga två till besökslägenheter på Sveriges riksanstalt Hinseberg för kvinnliga interner extra stark.

Bakgrund B B B
När jag fick Helena Berings Stipendium ville jag göra något konkret brottsförebyggande. Det finaste jag kom på var ritningar på två nya besökslägenheter för Anstalten Hinseberg, ritade och skapade av två proffs, helt utifrån barnets fysiska och psykiska behov. Jag kontaktade arkitekt Birgitta Gelhaar, verksam på Brunnberg & Forshed arkitektkontor, och läkaren och forskaren inom psykiatri Predrag Petrovic och frågade om de ville ta sig an uppdraget. *De tackade ja.*
Att avsluta turnén med riksteaterpjäsen ”Bergsprängardöttrar” genom att överlämna den här gåvan till kriminalvården tillsammans med Helena Berings minnesfond känns helt rätt.

”Helena Berings Minnesfonds Stipendium 2010 har tilldelats
□□Lo Kauppi□□
för att hon i sin pjäs Bergsprängardöttrar med smärta, autenticitet och livsgnistrande vrede och humor lyfter fram kvinnliga fångars erfarenheter och åskådliggör behovet av en professionell och medkännande kriminalvård”.

Helena Bering - Psykolog.
Helena Bering arbetade bl.a som psykolog på Österåkeranstalten. Hon var djupt engagerad i sitt arbete och stred för att Kriminalvården skulle satsa mer på kvalificerad psykologisk behandling. Hon trodde inte på hämnd och straff, utan var övertygad om att behandling var det mest effektiva mot våld. Hon engagerades som expert i frågan om barn i fängelse. Hon var också drivande i arbetet med att bygga bättre besökslägenheter på fängelserna för att barn skulle kunna besöka sina föräldrar i en något sånär bra miljö. Helena Bering mördades 56 år gammal år 2004.

Lo Kauppi – regissör, dramatiker och skådespelare.
”Bergsprängardottern som exploderade” spelades 98 gånger på teatrar och fängelser runt om i Sverige och har också filmatiserats och visats i SVT. Pjäsen blev utgångspunkt för Lo Kauppis nästa projekt ”Bergsprängardöttrar” som hade premiär i våras.
Bergsprängardöttrar handlar om fyra kvinnliga fångar, Rosanna, Angelika, Helena och Mia och deras fångvårdare och bygger på Lo Kauppis samtal med fängelsedömda kvinnor på Hinsebergs och Ystads anstalter. Pjäsen skildrar den regelstyrda och hårt kontrollerade tillvaron i fängelset där ett absurt säkerhetstänkande prioriteras framför vård och behandling.

Artikel 9 FN:s barnkonvention - *Att barn alltid, när det går, ska få vara hos sina föräldrar.*

2011-03-13
Lo Kaupi Skådespelerska, regissör, författare
Birgitta Gelhaar Arkitekt SAR/MSA
Predrag Petrovic Läkare och forskare inom psykriatri

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende

Barn som har föräldrar i fängelse

I Sverige har 8000 barn en eller två föräldrar i fängelse. Barn som har en mamma eller pappa i fängelse kan vara separerade från föräldern under mycket lång tid - från veckor till många år. Flera barn får träffa sin förälder endast någon gång i månaden. Att skilja ett barn från sin förälder kan få långtgående konsekvenser för barnet - vi vet nämligen att barn behöver föräldrar för att utvecklas till harmoniska individer. I vissa fall såsom vid fängelsedom är detta nödvändigt. I extrema fall kan föräldern utgöra en fara för barnet. Men oftast är så inte fallet. Separationen är då inte till gagn för barnet, utan endast skadlig. Decennier av forskning visar nämligen att en separation mellan barn och deras föräldrar utgör en ytterst negativ konsekvens för barnet. Påverkan är i det här fallet dubbel. Dels är traumat runtomkring separationen skadligt för barnet, dels är själva separationen skadlig. Båda ökar risken för senare psykiatriska svårigheter bl.a. i form av ångest och depression. Att anse att tillfälliga fosterfamiljer kan kompensera för den separation som uppstår är som bäst en välvillig fantasi och som sämst en förevändning för att inte göra nått mer substantiellt. Att ett barn träffar sin förälder någon gång i månaden rimmar både illa med FN:s barnkonvention där det står att barn har rätt *"…att regelbundet upprätthålla ett personligt förhållande till och direkt kontakt med båda föräldrarna…"* och med vad vi vet om hur barn kan ta skada både i det korta och det långa förloppet. Från samhällets sida är man skyldig att minska de negativa konsekvenser som uppstår för barnet då en förälder döms till fängelse. Allt annat både skadar barnet och strider mot FN:s barnkonvention.

Predrag Petrovic
läkare och forskare inom psykiatri

Barnkonvetionen
I FN:s konvention om barnets rättigheter, Barnkonvetionen, handlar art. 9.3 om "Åtskiljande från föräldrar". Där står det:
"Konventionsstaterna skall respektera rätten för det barn som är skilt från den ena av eller båda föräldrarna ***att regelbundet upprätthålla ett personligt förhållande till och direkt kontakt med båda föräldrarna****, utom då detta strider mot barnets bästa."*

Om Barnkonventionen:
I förordet till den svenska översättningen av Barnkonventionen har Véronique Lönnerblad Generalsekreterare i UNICEF Sverige skrivit:
"FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Den innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn och är ett rättsligt bindande internationellt avtal för de länder som anslutit sig. De har alla åtagit sig att göra sitt yttersta för att barns rättigheter ska respekteras."
och
"De länder som ratificerat barnkonventionen är skyldiga att se till att den följs. Det är regeringen i dessa länder som är ytterst ansvarig för att barnens rättigheter tillgodoses."

2011-03-13
Lo Kaupi Skådespelerska, regissör, författare
Birgitta Gelhaar Arkitekt SAR/MSA
Predrag Petrovic Läkare och forskare inom psykriatri

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende

Antal bäddar:
6-7st., varav tre st är 90 cm breda sängar, två st är i bäddsoffan och en till två är i en 140 cm bred säng. Där kan mamma och barn sova alt mamma och pappa.

MARKPLAN SKALA 1:100

Viktiga ord vid utformningen av BBB har varit:

TRYGGHET
NÄRHET
OMBONAT
FINT
UTBLICK
VARDAG
LEK

LEK:
Vad ska vi göra nu?
Vad ska vi leka?
I huset skall det finnas böcker, papper och pennor och leksaker.
Utomhus finns gungor, sandlåda och studsmatta.

TRYGGHET,
LEK:
Våningssängen skapar ett rum, en koja, som är trång och mysigt med utkiksgluggar.

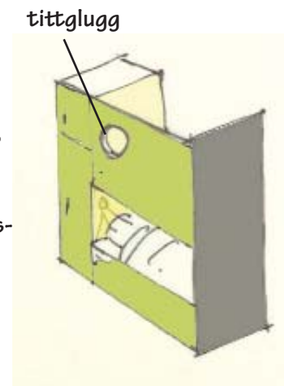

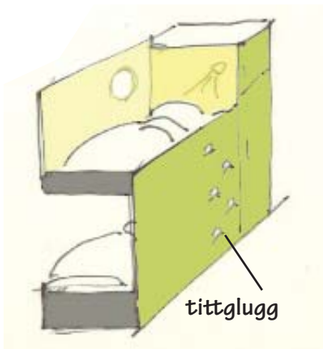

VARDAG: kan vara att laga mat tillsammans, förberedelser och disk.

2011-03-13
Lo Kaupi Skådespelerska, regissör, författare
Birgitta Gelhaar Arkitekt SAR/MSA
Predrag Petrovic Läkare och forskare inom psykriatri

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende

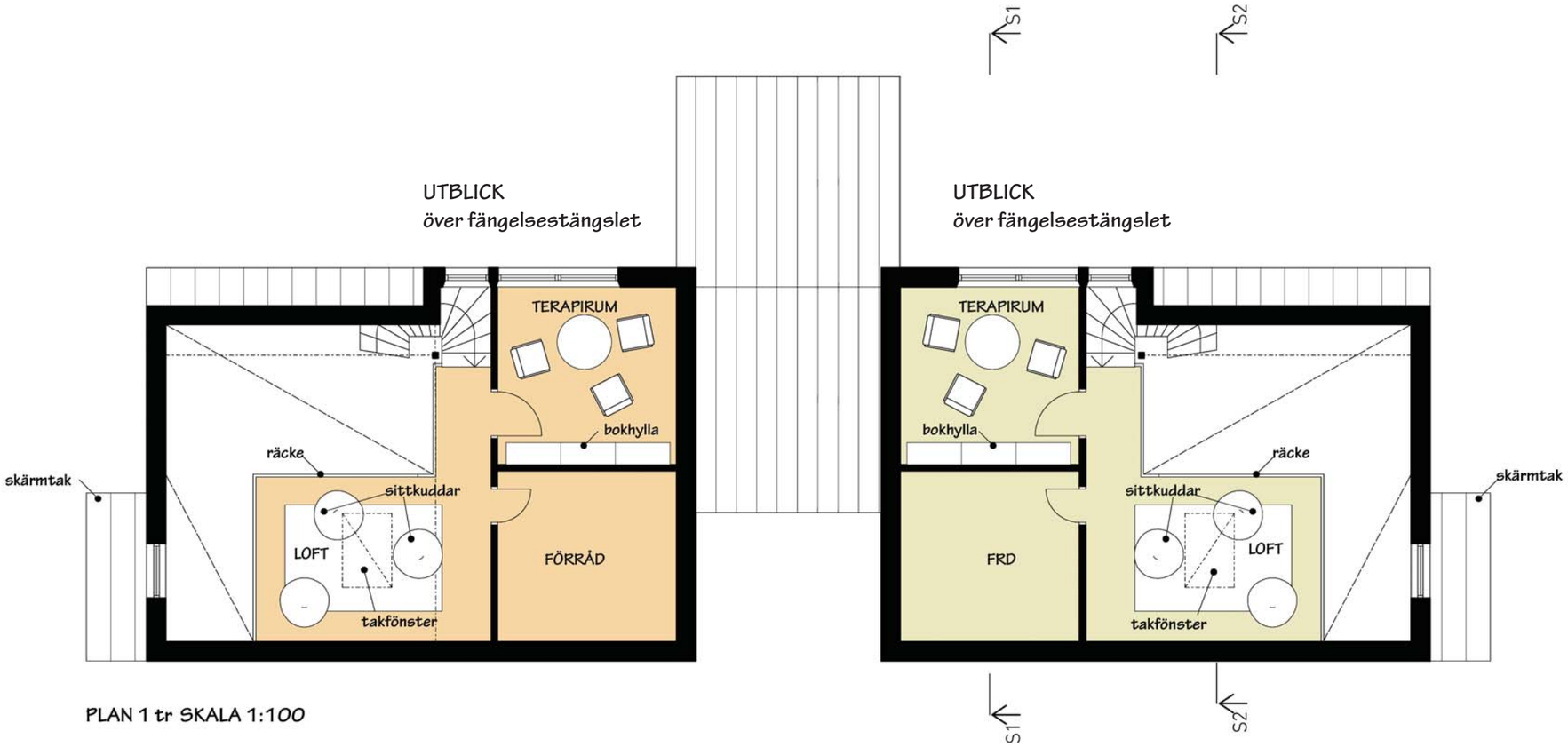

PLAN 1 tr SKALA 1:100

NÄRHET, UTBLICK: På loftet kan man ligga på kuddar och titta på stjärnorna genom takfönstret

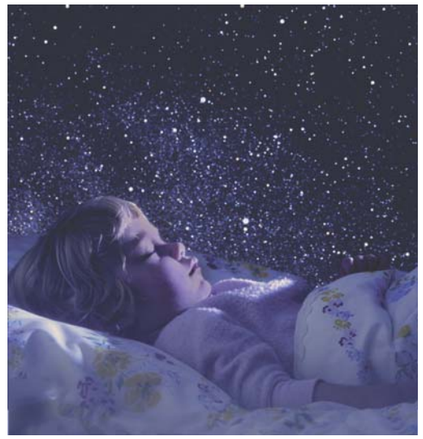

NÄRHET: kan vara att läsa godnattsaga tillsammans

2011-03-13
Lo Kaupi Skådespelerska, regissör, författare
Birgitta Gelhaar Arkitekt SAR/MSA
Predrag Petrovic Läkare och forskare inom psykriatri

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende

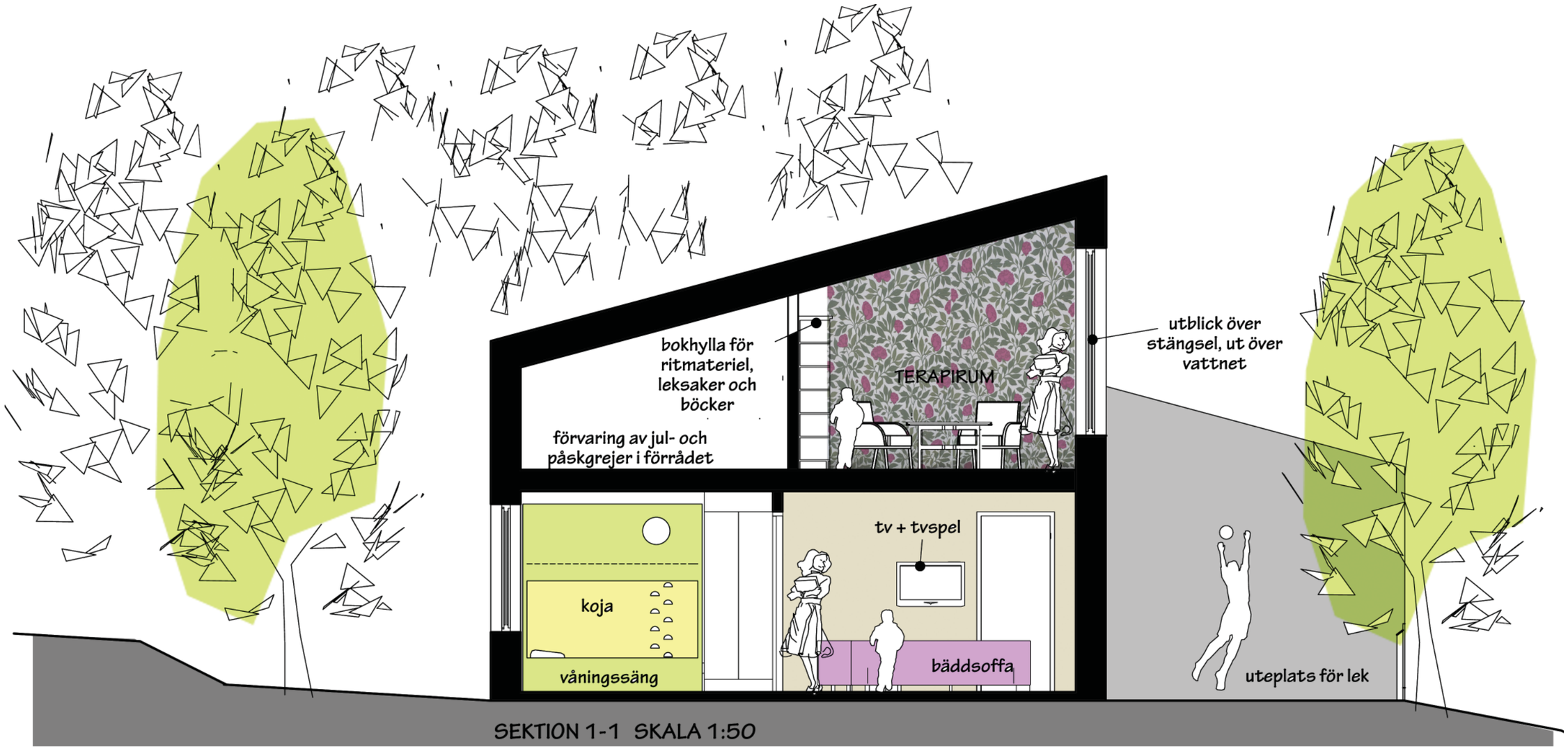

SEKTION 1-1 SKALA 1:50

Bärbuskar kan planteras på uteplatserna. de är dekorativa och barnen kan plocka och äta.

2011-03-13
Lo Kaupi Skådespelerska, regissör, författare
Birgitta Gelhaar Arkitekt SAR/MSA
Predrag Petrovic Läkare och forskare inom psykriatri

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende

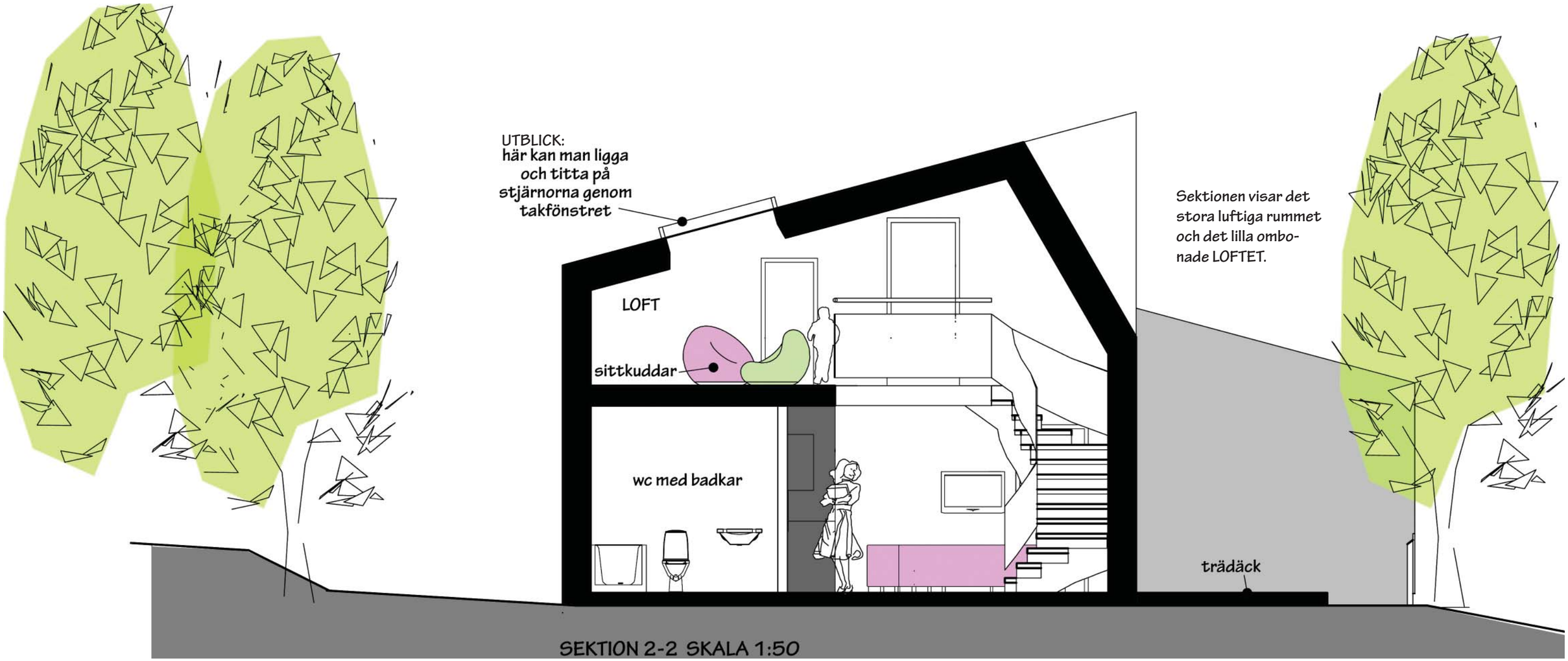

Beskrivning av byggnaden
Byggnaden är tänkt att placeras i bortre delen av Anstalten Hinsebergs område, i väster ned mot vattnet i kanten av skogsdungen.
Entrén till respektive bostad är på varsin gavel. Entrén till vårdares eller anhörigas del är mitt på byggnaden.
Byggnaden kan uppföras med trä- eller putsfasad. Med tanke på dess utskjutande byggnadsdelar är den lätt att anpassa till terrängen, den kan även vinklas något för att ytterligare anpassa till nivåskillnader i marken.

Gården med lek- och uteplats är inhägnad med ett lågt staket som skall integreras med byggnaden. Ett trädäck framför byggnaden gör att man lätt kan vistas ute och röra sig mellan ute och inne. Man kan plantera bärbuskar vid vaje uteplats som dels är dekorativa och rumsbildande men även ger bär som barnen kan plocka och äta vid säsong. Det skall finnas lekutrustning utomhus i form av gungor, sandlåda och studsmatta.

Huvudtemat i byggnaden är att skapa en ombonad och fin miljö. Jag har velat jobba med kontrasten mellan det stora luftiga rummet som ger en känsla av rymd och överblick samt det lilla omslutande rummet för att ge upplevelse av ”bo” och trygghet. Exempel på detta är våningssängen som är rumsdelande mellan sovrummen. Den har små ”kojor” med tittgluggar i de täta delarna vilket är både lekfullt och trygghetsskapande. Loftet har också ett rum med en intimare skala där man kan ligga och blicka ut mot himlen.
Utblick mot himlen från Loftet och ut över stängslet från terapirummet har varit ett annat viktigt tema för att lyfta tanken bortom den verklighet man befinner sig i.

Då vistelsen på anstalten innebär att kvinnorna är fria från droger och alkohol är det ett ypperligt tillfälle för umgänge med sina barn. Det är även bra att påbörja familjeterapi. Därför finns ett avskiljt, luftigt rum för detta inom bostaden, uppe på loftet.

Materialen är genuina, tex trägolv, kakel och klinker i våtrummet och tapeter på väggarna. Viljan är att det skall vara fint och ombonat, som hemma, utan att ge en känsla av hotell och absolut inte känslan av institution.

BOA per bostad	ca 85 m2
BOA anhörigdel	ca 26 m2
BTA markplan (footprint) för hela byggnaden	ca 174 m2

Birgitta Gelhaar SAR/MSA

2011-03-13
Lo Kaupi Skådespelerska, regissör, författare
Birgitta Gelhaar Arkitekt SAR/MSA
Predrag Petrovic Läkare och forskare inom psykriatri

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende

FASAD MOT VATTNET SKALA 1:100

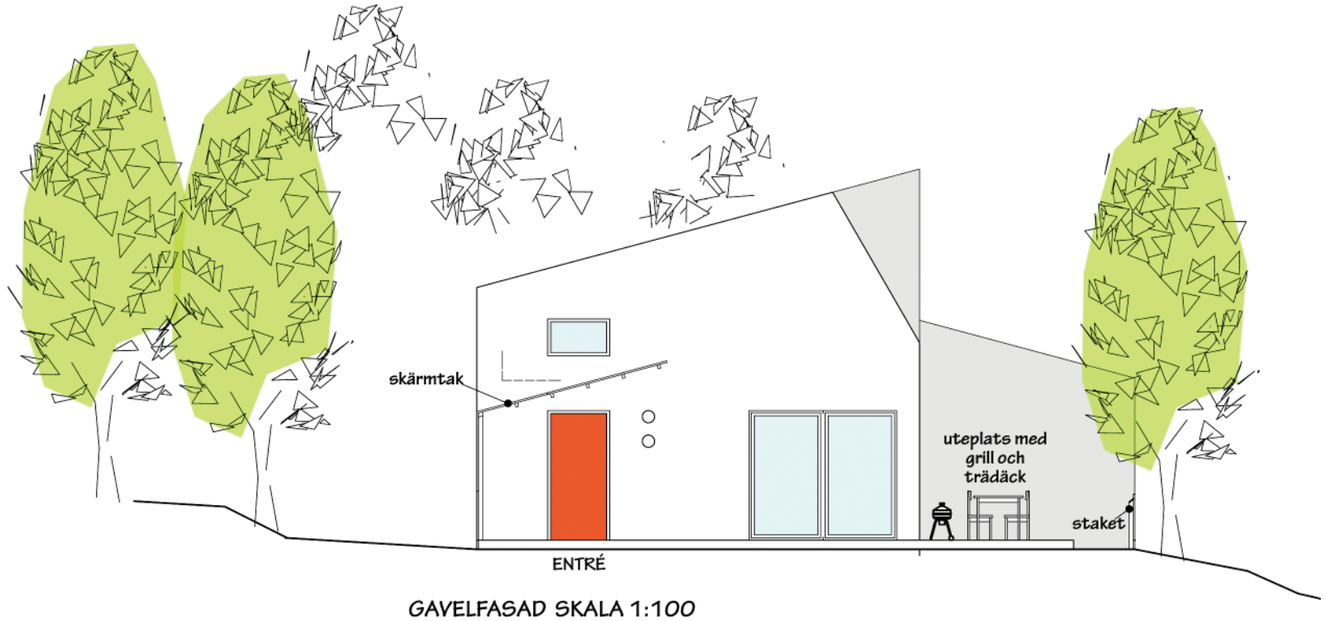

GAVELFASAD SKALA 1:100

2011-03-13

Lo Kaupi Skådespelerska, regissör, författare
Birgitta Gelhaar Arkitekt SAR/MSA
Predrag Petrovic Läkare och forskare inom psykriatri

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende

2011-03-13

Lo Kaupi Skådespelerska, regissör, författare
Birgitta Gelhaar Arkitekt SAR/MSA
Predrag Petrovic Läkare och forskare inom psykriatri

Tack till Brunnberg & Forshed Arkitektkontor för tryck och bindning

BBB - Berings Bergsprängardöttrars Barnboende